

Shunt; aanleggen en controleren

Niercentrum

Inleiding

In overleg met uw nefroloog heeft u ermee ingestemd om een operatie te laten uitvoeren aan uw arm om een shunt te laten aanleggen.

Deze folder geeft u informatie over een shunt en wat er gebeuren moet voor, tijdens en na de operatie.

Wat is een shunt

Voor hemodialyse is een toegang tot de bloedbaan nodig. Om toegang tot de bloedbaan te krijgen, maakt men gebruik van een shunt. Een shunt is een onderhuidse verbinding tussen een slagader en een ader die operatief moet worden aangelegd.

Het bloed in de ader gaat door deze verbinding sneller stromen. Dit heeft tot gevolg dat de ader groter wordt en de vaatwand steviger. Hierdoor kan de ader zich ontwikkelen tot een aanprikbare shunt.

Een shunt wordt bij voorkeur van de eigen bloedvaten gemaakt. Als dit niet mogelijk is, wordt er gebruik gemaakt van een kunststof vat. De shunt wordt tijdens een operatie meestal in de onderarm aangelegd, maar kan ook in de bovenarm worden aangelegd.

Een shunt van eigen bloedvaten heeft ongeveer 6 tot 8 weken nodig om zich te ontwikkelen (dit betekent steviger en groter worden), voor deze aangeprikt kan worden. Een shunt van kunststof materiaal kan na ongeveer 2 tot 3 weken worden aangeprikt. Om de ontwikkeling van de shunt te bevorderen kunt u een paar keer per dag oefenen door in een bolletje sokken of een dikke spons te knijpen. Daar mag u een week na de operatie mee starten.

Controles en leefregels met betrekking tot de shunt

Om de shunt zo lang mogelijk bruikbaar te houden is het van belang dat u zelf uw shunt minimaal 1 x per dag controleert en u houdt aan de leefregels. Zo kunnen complicaties voorkomen worden en kan er bij veranderingen tijdig worden ingegrepen.

Leefregels van de shunt:

- Niet op de shuntarm gaan liggen.
- Korstjes niet weg krabben.
- De shuntarm niet laten gebruiken voor bloeddruk meting.
- De shuntarm niet laten gebruiken voor bloed afnamen, bloedsuikers prikken of inbrengen van een infuus.
- Niet te zwaar tillen.
- Geen sieraden dragen aan de shuntarm (bijv. armbanden/horloge).

U kunt de shuntarm verder gewoon gebruiken.

Door de shunt minimaal 1 x per dag te bekijken, te bevoelen en/of te beluisteren kunt u veranderingen vaststellen.

Veranderingen van de shunt kunnen zijn:

- De shuntarm ziet dikker, voelt zwaar.
- Bij aanraken van de shunt doet het pijn, of u voelt dat het hard is.
- U voelt geen doorstroming meer in de shunt als u uw andere hand erop legt.
- U hoort de shunt niet meer als u deze tegen uw oor legt.
- De huid van de shuntarm ziet rood en voelt warm.

Wanneer u één van deze veranderingen opmerkt, moet u contact opnemen met het Niercentrum Hoorn of Purmerend. Merkt u dit 's avonds of 's nachts dan kunt u de volgende ochtend bellen.

Enige weken voor de operatie

U krijgt twee afspraken mee voor:

- Duplex
- Afspraak vaatpoli

Om te kunnen zien hoe de kwaliteit van uw armvaten is, wordt er een duplex (=vaatecho) gemaakt. Deze gegevens zijn nodig om te kunnen inschatten waar de shunt het beste gemaakt kan worden. De vaatchirurg zal in overleg met u bekijken welke arm het meest geschikt is voor het aanleggen van een shunt.

Na het gesprek bij de vaatchirurg, moet u de betreffende arm “sparen”.

Dit betekent dat u aan deze arm:

- Geen bloed laat prikken, ook geen bloedsuiker prikjes in de vingertoppen.
- Geen bloeddruk laat meten.
- Geen infuus laat aanleggen.

Na het gesprek bij de vaatchirurg wordt u doorgestuurd naar een dokter (anesthesist) die u tijdens de operatie de plaatselijke verdoving of narcose (algehele verdoving) zal geven. Tijdens de poli afspraak met de anesthesist spreekt u af welke medicijnen u op de dag van de operatie kan innemen. Als u bloedverdunnende medicijnen gebruikt, wordt waarschijnlijk afgesproken dat u hier tijdelijk mee moet stoppen.

De opname

Voor deze operatie wordt u in principe één dag opgenomen. Het kan zijn dat er zich situaties voordoen die het noodzakelijk maken de opnameduur te verlengen.

De operatie

Onder plaatselijke verdoving van de arm waar de shunt komt of algehele verdoving van het lichaam, wordt er een verbinding gemaakt tussen een slagader en een ader in de arm. De operatie duurt ongeveer 1 á 2 uur en zal worden uitgevoerd door de vaatchirurg. Bij een plaatselijke verdoving krijgt u een gevoelloze arm. Dit kan soms tot 24 uur aanhouden. U kan de arm dan tijdelijk in een mitella houden of op een kussen leggen.

Na de operatie

Na de operatie heeft u een wond met enkele hechtingen in de arm. De wond wordt steriel verbonden. De arm kan door vochtophoping of een bloeduitstorting dikker zijn. De vochtophoping kunt u laten slinken door uw arm een aantal dagen hoger te leggen, bijvoorbeeld op een kussen. De bloeduitstorting verdwijnt na enkele dagen. Wordt de zwelling en/of bloeduitstorting groter en treden er meer klachten op, neemt u dan contact op met het Niercentrum Hoorn of Purmerend.

Voordat u naar huis gaat komt de dialyseverpleegkundige bij u langs op de verpleegafdeling of dagbehandeling. Deze zal controleren of de shunt het doet, en u leren hoe u uw shunt zelf moet controleren. Tevens worden de leefregels omtrent de shunt doorgesproken (zie onder kopje “controles en leefregels met betrekking tot de shunt” in deze folder).

Vervoer

U mag zelf geen vervoermiddel besturen als u met ontslag gaat. Het is ook niet raadzaam om alleen met de taxi of met het openbaar vervoer naar huis te gaan. Zorg dus dat iemand u begeleidt met de auto, taxi of het openbaar vervoer.

Douchen

Na 24 uur mag u onder de douche. Verwijder eerst de pleister op de wond. De wond na het douchen droog deppen met een schone droge handdoek. U mag een nieuwe pleister op de wond plakken.

Nazorg

Controle vindt plaats op het Niercentrum. De dialyseverpleegkundige beoordeelt de werking van de shunt en verwijdert indien nodig de hechtingen na 7 tot 10 dagen. Meestal gebruikt de vaatchirurg oplosbare hechtingen. Na drie weken worden de oplosbare hechtingen door het lichaam zelf afgebroken. Verder krijgt u nog een afspraak voor een duplex, om te zien of de shunt zich goed heeft ontwikkeld. Dit onderzoek wordt meestal 4- 6 weken na aanleg van de shunt gedaan.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem contact op met het Niercentrum van het Dijklander ziekenhuis locatie Hoorn of Purmerend. Of stel ze aan de verpleegkundige van de nierfalen poli of uw zorgcoördinator op de hemodialyse.

Belangrijke telefoon nummers

Het Niercentrum in Hoorn is bereikbaar op nummer 0229-257599.

Het centrum is geopend op:

- Maandag, woensdag en vrijdag van 7.30 uur t/m 7.30 uur de volgende ochtend.
- Dinsdag, donderdag en zaterdag van 7.30 uur t/m 22.00 uur.
- Op zondag is het centrum in Hoorn gesloten.

Het Niercentrum in Purmerend is bereikbaar op nummer 0299-457794

Het centrum is geopend op:

- Zondag t/m vrijdag van 7.30 uur t/m 20.00 uur.
- Op zaterdag is het centrum in Purmerend gesloten.

Indien wij gesloten zijn belt u met de receptie van het Dijklander ziekenhuis locatie Hoorn op nummer 0229-257257. Zij verbinden u door met de dienstdoende dialyseverpleegkundige.

Notities:

[illegible]

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-01497-NL 24-12-2020